

Gospa dr. Milena Mileva Blažič

Številka: 614-5/2015/24
Datum: 9. april 2015

Zadeva: Avtorji Nacionalnega programa za jezikovno politiko 2012–2016 – odgovor na elektronski sporočili z dne 10. 3. in 1. 4. 2015

Priprave na izdelavo podlag za Resolucijo o nacionalnem programu za jezikovno politiko (takrat še) 2012–2016 so se začele v letu 2010 in končale z njenim sprejemom v DZ RS julija 2013. O njenem avtorstvu ne moremo govoriti, saj ni avtorsko delo, ampak je državni strateški dokument, katerega priprava in sprejemanje sta potekala skozi vse za to predvidene in predpisane faze, formalno pa so ga pripravljali, obravnavali in na koncu po predvidenem postopku sprejeli politični organi v okviru svojih delovnih nalog in pristojnosti. Lahko pa govorimo o številnih strokovnih sodelavcih, tako zunanjih kot zaposlenih na Ministrstvu za kulturo in v drugih državnih organih, ki so sodelovali pri njeni pripravi in končnem oblikovanju njenega besedila.

V letu 2010 so bile na Ministrstvu za kulturo opravljene ali po postopku javnega naročanja naročene pri zunanjih izvajalcih analize uresničevanja Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2007–2011 in izdelane podlage za pripravo resolucije za obdobje (takrat še) 2012–2016. Med drugim je bil opravljen pregled uresničevanja predvidenih ukrepov in nalog za doseganje resolucijskih ciljev (s sociokulturološko razčlenbo učinkov uresničevanja) glede na nosilce, roke in proračunske možnosti, z določitvijo danih in za merilo uporabnih kazalnikov; izdelana je bila metodologija priprave NPJP za obdobje 2012–2016; opravljeni so bili tudi sektorska pregleda in analizi angažmaja političnih in/ali upravnih subjektov pri izpeljevanju ukrepov in nalog z njihovega področja (z naborom podatkov in njihovo statistično obdelavo) ter politik, ki določajo položaj slovenščine nasproti angleščini in drugim tujim jezikom v visokem šolstvu in znanosti. Vse analize in raziskave iz tega sklopa, ki so jih izvedli zunanji izvajalci, so že leta objavljene in s tem javno dostopne na spletnih straneh Ministrstva za kulturo skupaj z navedbo institucije in/oziroma posameznikov, ki so jih opravili.

Aprila 2011 je bila s sklepom ministrice imenovana osemčlanska delovna skupina za oblikovanje delovnega besedila Nacionalnega programa za jezikovno politiko 2012–2016. V skladu s Pravilnikom o strokovnih komisijah, ki velja tudi za oblikovanje projektnih delovnih skupin, so bili vanjo povabljeni in imenovani ugledni strokovnjaki za posamezna področja jezikovne politike po presoji in izboru tedanje ministrice, ki je imela vse pristojnosti za to, saj gre za njeno posvetovalno telo. Ministrica je seveda lahko izbirala izmed tistih povabljenih, ki so bili v tej delovni skupini pripravljani sodelovati. Povabljeni in imenovani so bili kot posamezniki, ne kot predstavniki posameznih institucij, saj tega omenjeni pravilnik ne

predvideva/dopušča, ker ne gre za reprezentativna, ampak za strokovna telesa. (Mimogrede: prav z imenovanjem predstavnikov posameznih/samo nekaterih institucij v ta telesa bi bilo kršeno načelo nepristranskosti in preprečevanja navzkrižja interesov, saj bi kot predstavniki institucije morali zastopati interese svoje institucije, ne pa (nujno) splošnih, javnih in strokovnih interesov.) Ne glede na to, da je bilo »poreklo« v to delovno skupino imenovanih strokovnjakov za njihovo sodelovanje irelevantno, ga tukaj navajamo. Delovno skupino je vodil dr. Marko Stabej (Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani), članice in člani pa so bili dr. Helena Dobrovoljc (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU), Darja Erbič (Služba Vlade RS za razvoj in evropske zadeve), dr. Tomaž Erjavec (Institut Jožef Stefan), dr. Ina Ferbežar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik), dr. Monika Kalin Golob (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, Katedra za novinarstvo), dr. Simon Krek (Institut Jožef Stefan in Amebis, d. o. o.) in dr. Martina Ožbot (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za romanske jezike in književnost).

Ob tej delovni skupini so ministrstva in vladne službe imenovali koordinatorje in ti so delovni skupini predlagali ukrepe na področju jezikovne politike, ki so jih v okviru svojega področja delovanja zaznali kot potrebne. Delovna skupina je z namenom čim širše vključenosti strokovne javnosti v pripravo resolucije povabila vse ključne institucije s področja jezikovnega načrtovanja in politike k posredovanju predlogov. Jeseni 2011 je na podlagi pripomb Službe za slovenski jezik opravila še redakcijo besedila ter ga kot prvo delovno besedilo NPJP predala vodstvu Ministrstva za kulturo.

V začetku leta 2012 so omenjeno delovno besedilo pregledale vse področne NOE v Ministrstvu za kulturo in k njemu podale pripombe. Na tej podlagi je bilo februarja 2012 pripravljeno drugo delovno besedilo. Ko je takrat novo vodstvo ministrstva verificiralo to delovno besedilo, je bilo le-to (različica april 2012) objavljeno na spletnih straneh ministrstva, hkrati pa sta bila posredovani neposredno povabila evidentiranim predstavnikom strokovne javnosti in javno povabila zainteresirani širši javnosti k njegovi javni obravnavi (pribl. 140 neposredno povabljenih posameznikov, organiziranih civilnodružbenih subjektov in institucij). Ta je trajala do 15. 6. 2012. Prejetih je bilo pribl. 80 bolj ali manj tehtnih odzivov na objavljeno besedilo (njihov pregled je objavljen na spletnih straneh ministrstva). Junija 2012 je delovno besedilo NPJP obravnaval tudi Nacionalni svet za kulturo. Po zaključeni javni razpravi ter s tem opravljenem zbiranju pripomb je takratni Sektor za slovenski jezik opravil njihovo analizo ter na njeni podlagi tudi novo redakcijo delovnega besedila.

Strokovna komisija ministra za kulturo za slovenski jezik v takratni sestavi dr. Marko Jesenšek, predsednik, dr. Majda Kaučič-Baša, dr. Marko Stabej, dr. Janez Dular in Jakob Müller je bila ves čas seznanjena s potekom aktivnosti, povezanih s pripravo NPJP za novo petletno obdobje (strokovna služba ministrstva jo je z njimi seznanjala na vseh njenih sejah od jeseni 2010 pa do poteka njenega mandata maja 2012), vendar neposredno ni sodelovala v pripravi njegovega delovnega besedila. O njem (različica februar 2012) so njeni člani razpravljali na seji 25. aprila 2012, podali svoje strokovno mnenje in predlagali Sektorju za slovenski jezik, da opravi njegovo redakcijo v skladu s predstavljenimi ugotovitvami ter predloži tako dopolnjeno besedilo v potrditev na njeni naslednji seji. Vendar je 11. 5. 2012 komisiji potekel mandat, minister pa je 18. 5. 2012 (z dopolnitvijo 15. 6. 2012) imenoval »Projektno skupino za področje slovenskega jezika, ki bo na podlagi stališč iz javne razprave pripravila strokovno mnenje o delovnem besedilu Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2012–2016« v sestavi dr. Marko Jesenšek, predsednik, dr. Majda Kaučič-Baša, dr. Marko Stabej, dr. Janez Dular, Jakob Müller, dr. Marko Snoj in dr. Kozma Ahačič. Ta se je sestala 29. 6. 2012 ter obravnavala gradivo, ki je bilo rezultat opravljene javne razprave, ter podala predloge za spremembe in izboljšave besedila. Minister je 27. 8. 2012 imenoval novo Strokovno komisijo za slovenski jezik za naslednji triletni mandat v sestavi dr. Kozma Ahačič, predsednik, dr. Marko Jesenšek, dr. Janez Dular, dr. Marko Snoj in Marta Kocjan - Barle. Komisija je na delovnem

sestanku pri državnem sekretarju ter na treh sejah septembra in oktobra 2012 opravila končno redakcijo delovnega besedila NPJP, novembra pa čistopis tega besedila na dopisni seji tudi potrdila. Besedilo je bilo predano vodstvu ministrstva.

V letu 2013 do njenega sprejema julija tega leta je v skladu z veljavnimi predpisi ter poslovnikoma Vlade RS in Državnega zbora RS potekal postopek priprave sprejema Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko (zdaj) 2014–2018, ki ga je vodil pristojni predlagatelj Ministrstvo za kulturo, operativno pa Služba za slovenski jezik. Opravljeni so bili: interno in delovno medresorsko usklajevanje njenega besedila, formalno medresorsko usklajevanje vladnega gradiva, njegova obravnava na vladnih delovnih telesih in njegova potrditev na vladni seji, posredovanje državnemu zboru, obravnava na pristojnih delovnih telesih državnega zbora in končno njen sprejem na seji državnega zbora brez enega samega glasu proti. Tudi v tem obdobju se je besedilo NPJP spreminjalo v skladu s sprejetimi in usklajenimi pripombami sodelujočih v postopku, tudi strokovne in zainteresirane javnosti, ki je lahko neposredno sporočala in predlagala svoje pripombe bodisi k v skladu s poslovníkom javno objavljenemu vladnemu gradivu bodisi kot vabljeni sodelovanju na parlamentarnih delovnih telesih ali prek poslancev z vlaganjem amandmajev na besedilo resolucije. Končna verzija besedila resolucije, ki je objavljena v Uradnem listu RS, št. 62/13, je tako nastala v Državni zboru RS, in ne na Ministrstvu za kulturo oziroma v njegovi Službi za slovenski jezik.

Glede na kompleksnost opisanega poteka priprave in postopka sprejemanja predmetnega državnega strateškega dokumenta ter obsežno sodelovanje posameznih strokovnjakov, strokovnih ustanov in organiziranih civilnodružbenih subjektov, državnih organov ter splošne zainteresirane javnosti (in to večkrat, v različnih fazah nastajanja tega dokumenta), glede na dejstvo, da je nastajal v treh vladnih mandatih, in glede na to, da je bil sprejet konsenzualno, menimo, da smo povsem izključili možnosti konfliktov interesov ali kakšnih drugačnih zlorab položajev posameznikov in institucij, ki so sodelovale v tem skoraj štiriletnem procesu. Prav tako menimo, da so povsem neosnovane insinuacije o neracionalni porabi javnih sredstev, saj je bilo kompleksno večletno strokovno izjemno zahtevno delo opravljeno z minimalnimi dodatnimi finančnimi sredstvi, navedbe iz aplikacije Supervisor pa se ne nanašajo na sodelovanje zunanjih strokovnjakov z ministrstvom pri pripravi resolucije. (Mimogrede, Trojina in Amebis kot pravni osebi sploh nista sodelovala pri njeni pripravi; že sami pa navajate, da je »glavni financer« Amebisa MŠŠ (?), česar seveda sploh ne moremo komentirati.) Če o navedenem še vedno dvomite, pa vam svetujemo, da o svojem sumu o koruptivnih in/ali kaznivih dejanjih funkcionarjev in/ali uslužbencev ministrstva nemudoma obvestite pristojne organe pregona (skupaj z morebitnimi dokazi zanj), saj je v tem primeru vsako naše pojasnjevanje okoliščin nastajanja resolucije brezpredmetno, vi pa ste kot državljanka dolžni tako ravnati.

Lep pozdrav,

Pripravil:
Zoran Pistotnik
višji sekretar

mag. Julijana Bizjak Mlakar
ministrica